Zespół Szkół Muzycznych w Poznaniu

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. KAROLA KURPIŃSKIEGO w ZESPOLE SZKÓŁ MUZYCZNYCH w POZNANIU

Program wychowawczo-profilaktyczny

na rok szkolny 2026/2027

Zespół Szkół Muzycznych
ul. Nieszawska 13a
61-021 Poznań

Tel. 61 8-666-129
e-mail: sekretariat@zsm.poznan.pl

Spis treści:

Wstęp ..... Strona 2

Podstawa prawna ..... Strona 2

Misja szkoły ..... Strona 4

Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły ..... Strona 4

Charakterystyka środowiska szkolnego, sylwetka absolwenta ..... Strona 6

Wartości ważne dla społeczności szkolnej i powinności pracowników ..... Strona 8

Główne cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły ..... Strona 10

Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych ..... Strona 11

Ewaluacja ..... Strona 14

Literatura przedmiotu ..... Strona 15

Program wychowawczo-profilaktyczny został zatwierdzony przez:

- Radę rodziców
- Dyrektora ZSM

DYREKTOR
Zespołu Szkół Muzycznych w Poznaniu
z up. Joanna Karpacz

29.09.2026
.....
Data zatwierdzenia programu

.....
Podpis dyrektora

.....
Podpis autorów programu

Wstęp:

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze muzycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe).

Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom przez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. *w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (DZ. U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjne i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. z 2018 r. poz. 214).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 z pózn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2017 r. *w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1793).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2017 r. *w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych* (Dz.U. z 2017 r. poz.1763).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578 z późn.zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 2017 r. *w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1712).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 marca 2026 r. *w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743).
- Powszechna deklaracja praw człowieka.
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 roku *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* – (art 22b i następne tj. Dz.U. 2023 poz. 1304. z późn.zm.)
- Statut szkoły.

2. Misja szkoły:

a) Stworzenie warunków młodzieży szczególnie uzdolnionej muzycznie do rozwijania talentu i jasno sprecyzowanych zainteresowań muzyką.
b) Wspomaganie wielopłaszczyznowego rozwoju młodych muzyków.
c) Uwrażliwienie na piękno i sztukę oraz wskazywanie jej humanistycznych wartości.
d) Rozbudzanie odpowiedzialności za własny rozwój artystyczny i kształtowanie charakteru w powiązaniu z szacunkiem dla drugiego człowieka.

3. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

a) Rodzice posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci.
b) Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania gwarantując prawo do wychowania w duchu pokoju, wolności i równości z poszanowaniem godności człowieka.
c) Nauczyciele wspomagają rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach:
   - intelektualnym,
   - psychicznym,
   - społecznym,
   - zdrowotnym,
   - moralnym,
   - patriotycznym.
d) Szkoła dąży do kształtowania w uczniach szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, państwowej, a także do rozwijania patriotyzmu jako wartości o podstawowym znaczeniu.
e) Młodzież otrzymuje w szkole pomoc w rozpoznawaniu wartości moralnych, w dokonywaniu wyborów i hierarchizacji tych wartości.
f) Szkoła pomaga w odpowiedzi na pytania związane z przyszłością, wskazując na rzetelną pracę i uczciwość jako wartości prowadzące do realizacji przyjętych celów.
g) Opiekun klasy w celu realizacji zadań wychowawczych powinien:
   - utrzymywać systematyczny i częsty kontakt z nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych,

- śledzić postępy w nauce swoich wychowanków,
- współpracować z rodzicami i informować ich na bieżąco o ocenach i zachowaniu,
- współpracować z psychologiem/pedagogiem szkolnym,
- dbać o systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia,
- kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami, opierając się na tolerancji i poszanowaniu godności osoby ludzkiej,
- powiadamiać rodziców o przewidywanej dla ucznia ocenie niedostatecznej na miesiąc przed zakończeniem semestru.

h) Szkoła współpracuje z rodzicami w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki poprzez:

- organizowanie spotkań z rodzicami,
- zapoznanie rodziców ze szkolnym programem wychowawczo - profilaktycznym,
- zapoznanie rodziców z wewnątrzszkolnym systemem oceniania,
- zaznajomienie z przepisami dotyczącymi oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów,
- informowanie w każdym czasie o zachowaniu i postępach w nauce ucznia,
- zapoznanie rodziców z planem pracy wychowawczej,
- indywidualne kontakty nauczyciela z rodzicami,
- zapewnienie pomocy psychologiczno - pedagogicznej w zależności od rozpoznanych potrzeb i trudności.

4. Charakterystyka środowiska szkolnego, sylwetka absolwenta:

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Kurpińskiego w Zespole Szkół Muzycznych w Poznaniu umuzykalnia dzieci i młodzież, wychowuje do czynnego korzystania z dóbr kultury, przygotowuje do dalszej edukacji muzycznej. Jest jedyną w Poznaniu szkołą muzyczną rekrutującą dzieci i młodzież z różnych roczników, co oznacza, że kandydatami do nauki mogą być uczniowie wszystkich klas szkoły podstawowej i liceum. Zajęcia w szkole odbywają się po południu i dotyczą wyłącznie kształcenia muzycznego, które realizowane jest indywidualnie w zakresie nauki gry na instrumentach (przedmiot główny, instrument dodatkowy) oraz w grupach, w zakresie zajęć umuzykalniających i teorii muzyki.

Dzieci i młodzież PSM I st. im. K. Kurpińskiego kształcą się w dwóch cyklach nauczania: sześcioletnim (C6) i czteroletnim (C4). W szkole działają zespoły muzyczne, do których uczniowie kwalifikowani są w zależności od rodzaju instrumentu, na którym grają. Wszyscy uczniowie muzykują w zespołach kameralnych.

Edukacja muzyczna to nie tylko zajęcia w budynku szkoły, ale codzienne ćwiczenia na instrumencie. Rezultaty tej pracy służą rozwojowi muzycznemu i prezentowane są na egzaminach, przeglądach, audycjach, koncertach, przesłuchaniach Centrum Edukacji Artystycznej i konkursach muzycznych. Co roku szkoła może poszczycić się ok. 90 laureatami konkursów i przesłuchań.

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Karola Kurpińskiego w Zespole Szkół Muzycznych w Poznaniu stawia na pierwszym miejscu dobro ucznia i jego najbliższych łącząc je w harmonijny sposób z ambitnymi zadaniami, jakie stawia przed społecznością szkoły publiczny system szkolnictwa artystycznego.

Każdego roku kończy szkołę około 50 uczniów. Jedna trzecia z nich kontynuuje edukację muzyczną. Wśród absolwentów PSM I st. imienia K. Kurpińskiego są zarówno luminarze polskiej kultury, jak i wybitni przedstawiciele różnych zawodów. Szkoła muzyczna kształtuje ważne w życiu cechy takie, jak: kreatywność, pracowitość, systematyczność, odpowiedzialność za pracę własną i zespołu, umiejętność pokonywania stresu. Absolwent wyposażony w podstawowe umiejętności muzyczne, wrażliwy na piękno i aktywnie uczestniczący w życiu kulturalnym, posiadający wymienione zalety - to cel naszych działań.

5. Wartości ważne dla społeczności szkolnej i powinności wychowawcze pracowników:

- Rozwój emocjonalny i artystyczny ucznia

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Karola Kurpińskiego w Zespole Szkół Muzycznych w Poznaniu przygotowuje ucznia do wykonywania zadań w życiu publicznym i zawodowym, kształci szacunek dla rzetelnej pracy i zdobywania wiedzy, a także potrzebę dalszego uczenia się, doskonalenia i rozwoju. Nauczyciele szkoły pomagają im w tym poprzez odkrywanie i rozwijanie talentów, predyspozycji i możliwości swoich podopiecznych, wspieranie ich twórczych postaw czy zachęcanie do własnych poszukiwań. Wykorzystanie bliskiego kontaktu z kulturą wpływa na ich rozwój sfery życia duchowego i emocjonalnego, poznawania siebie i odczuć innych ludzi, a także – co bardzo ważne w dzisiejszych czasach – wspiera w dokonywaniu właściwych wyborów moralnych i hierarchizacji wartości w codziennym życiu. Ze społecznego punktu widzenia nauka w szkole muzycznej sprzyja kształtowaniu wysokiej kultury osobistej, przekazywaniu dziedzictwa kulturowego oraz budowaniu postaw patriotycznych. Nie bez znaczenia pozostaje wpływ na uświadamianie dzieciom własnej indywidualności czy przygotowania do uczestnictwa w kulturze.

- Rozwój społeczno-kulturalny ucznia:

Nauczyciele stale dostosowują treści, metody i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych i emocjonalnych ucznia, pomagają w określaniu i nazywaniu uczuć, kształtowanie poczucia estetyki i wrażliwości na piękno. Stwarzają uczniom optymalne warunki do pokonywania trudności, jakie wynikają z uczęszczania przez nich do dwóch szkół, a także reagują na wszelkie kłopoty i problemy rodzinne. Ponadto reagują również na zagrożenia ze środowisk szkodliwych i patologicznych, analizując czynniki ryzyka i ochrony przed zachowaniami ryzykownymi. Bardzo ważnym elementem są prawidłowe relacje uczeń-nauczyciel, który rozwija w swoich podopiecznych poczucie bezpieczeństwa, kształtuje w nich empatię koleżeńską, poczucie życzliwości i szacunku, integruje społeczność szkolną uświadamiając o konieczności przestrzegania zasad kultury, a w ostatecznym rozrachunku – przygotowuje do wypełniania obywatelskich obowiązków.

- Rozwój moralny ucznia:

U podwalin rozwoju społecznego ucznia leżą przede wszystkim: wychowywanie w duchu poszanowania dla symboli narodowych i religijnych, uczenie dzieci i młodzieży aktywnego i

świadomego odbioru kultury narodowej oraz przekazywanie systemu wartości, na bazie których kształtowała się polska kultura i tradycja narodowa. Kształtując osobowość ucznia nauczyciel zawsze dba o dostarczanie pozytywnych wzorców postępowania i wspiera ucznia w rozwoju intelektualnych, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, moralnym i duchowym. Poprzez świadome i celowe działanie, jasno określone kryteria ocen, wymagania programowe i wyraźnie sprecyzowane oczekiwania w stosunku do ucznia dba o jego rozwój, ukazuje perspektywy, włącza w proces pracy twórczej i wspólnie ustala poziom aspiracji, który odpowiada możliwościom wychowanka. Nauczyciel przygotowuje ucznia do uczestnictwa - zarówno czynnego jak i biernego – w życiu kulturalnym środowiska budując w uczniu poczucie piękna i estetyki. Rozmawia z nim zgłębiając jego możliwości oraz poznaje jego obserwacje, spostrzeżenia i preferencje muzyczne a także pasje i zainteresowania pozamuzyczne.

- Współpraca nauczycieli z rodzicami:

Szkoła współpracuje z rodzicami mając jako naczelny cel dobro dziecka. Rodzice i nauczyciele powinni jasno i czytelnie sformułować swoje oczekiwania i życzenia w sprawach dotyczących wychowania i edukacji, wspólnie rozwiązując problemy związane z pogodzeniem nauki w dwóch szkołach. Nauczyciele przedmiotu głównego informują rodziców o wymaganiach edukacyjnych, a opiekunowie klas zaznajamiają ich podczas spotkań z szkolnym programem wychowawczo - profilaktycznym.

- Dbałość nauczycieli o jakość nauczania:

Nauczyciele przedmiotów artystycznych podnoszą jakość udzielanej pomocy psychologicznej i budują umiejętności stawiania sobie realnych celów w oparciu o swoje mocne strony. Osiągają to poprzez uczestniczenie w różnych formach doskonalenia zawodowego w zakresie kompetencji psychologicznych. Ma to na celu przede wszystkim wspieranie ucznia w realizowaniu programu muzycznego, umożliwianie mu współdecydowania o jego rozwoju artystycznym, np. poprzez wybór utworów muzycznych, a także uświadamianie uczniowi jego mocnych stron, np. techniki wykonawczej, muzykalności, umiejętności dobrej organizacji pracy podczas ćwiczenia, czy kształtowania poczucia własnej wartości ucznia.

6. Główne cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

Naczelny cel wychowania: wychowanie człowieka odpowiedzialnego, potrafiącego rozpoznać w otaczającym świecie piękno, dobro, prawdę.

Profilaktyka: rozumiana jako chronienie młodego człowieka przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się trudności.

Celem głównym jest ochrona ucznia przed zakłóceniami w rozwoju oraz przeciwdziałanie zachowaniom niepożądanym poprzez m.in. kształcenie umiejętności refleksji i pracy nad sobą, profilaktykę zachowań ryzykownych.

Cele szczegółowe programu:

- Wspomaganie rozwoju ucznia i doskonalenie zainteresowań artystycznych.
- Kształtowanie postaw prospołecznych i integracja młodzieży.
- Pomoc psychologiczno - pedagogiczna.
- Profilaktyka zagrożeń i zachowań ryzykownych oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i agresji.
- Doskonalenie kompetencji psychologiczno – pedagogicznych nauczycieli.

Cele szczegółowe określono na podstawie:

- wywiadu z nauczycielami,
- obserwacji zachowań uczniów,
- informacji wyniesionych z dyskusji z rodzicami i przedstawicielami uczniów,
- zaleceń CEA.

7. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych 2026/2027

L.P	Zadanie	Sposób realizacji	Odbiorcy	Termin	Osoby odpowiedzialne i współpracujące
1.	Wspomaganie rozwoju ucznia i doskonalenie zainteresowań artystycznych w tym m.in. procesów uczenia się.	Organizowanie koncertów, okolicznościowych audycji, przesłuchań i czynne w nich uczestnictwo uczniów.	Uczniowie, rodzice	Cały rok	Wicedyrektorzy ZSM, nauczyciele przedmiotów artystycznych
		Uczestniczenie w muzycznym życiu Poznania (wyjścia do opery, filharmonii).	Uczniowie, rodzice	Cały rok	Nauczyciele przedmiotów artystycznych
		Spotkania z rodzicami, konsultacje, porady w zależności od potrzeb.	Uczniowie, rodzice	Cały rok	Opiekunowie klas, nauczyciele, psycholog/ pedagog ZSM
		Wspomaganie procesów uczenia się dopasowane do potrzeb i możliwości Uczniów m.in. poprzez skuteczne strategie zapamiętywania, koncentracji uwagi, planowania nauki, przygotowywania się do sprawdzianów i egzaminów oraz radzenia sobie z przeciążeniem i obowiązkami.	Uczniowie	Cały rok	Opiekunowie klas, nauczyciele przedmiotów artystycznych, nauczyciele, psycholog/ pedagog ZSM
2.	Kształtowanie postaw prospołecznych i	Zorganizowanie spotkania integracyjnego.	Uczniowie, rodzice	12 września 2026	Dyrekcja, opiekunowie klas, psycholog ZSM

	integracja młodzieży.	Uczestnictwo uczniów w imprezach charytatywnych organizowanych przez różne instytucje.	Uczniowie	Cały rok	Nauczyciele przedmiotów artystycznych, opiekunowie klas
		Spotkanie z okazji Dnia Edukacji Narodowej, koncert.	Nauczyciele uczniowie	Październik 2026	Nauczyciele, opiekunowie klas
		Uroczystość szkolna z okazji Święta Niepodległości.	Uczniowie, rodzice	Listopad 2026	Nauczyciele, dyrekcja ZSM
		Zorganizowanie Wigilii klasowych.	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	Grudzień 2026	Opiekunowie klas
3.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.	Porady i konsultacje indywidualne – pomoc w radzeniu sobie ze zgłaszanymi trudnościami, wsparcie, diagnoza, współpraca z kadrą oraz profilaktyka uzależnień w zależności od potrzeby.	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	Cały rok	Psycholog/ pedagog szkolny ZSM
		Interwencja w sytuacjach kryzysowych.	Uczniowie	Cały rok	Psycholog/ pedagog szkolny ZSM
		Warsztaty, prelekcje, materiały informacyjne, szkolenia doskonalące dla kadry, rodziców w zależności od potrzeby.	Nauczyciel, rodzice	Cały rok	Psycholog/ pedagog szkolny ZSM
4.	Profilaktyka zagrożeń i zachowań ryzykownych w tym m.in. przeciwdziałanie	Budowanie prawidłowych relacji wśród uczniów i integracja m.in. Spotkanie integracyjne w	Uczniowie, rodzice	12 września 2026, 22-23 czerwca 2027 Bieżący rok szkolny	Nauczyciele, nauczyciele przedmiotów artystycznych, opiekunowie klas,

	przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy.	Szreniawie, Piknik Muzyczny w Szreniawie.			psycholog/ pedagog szkolny ZSM, dyrekcja ZSM
		Dbanie o bezpieczeństwo w szkole i dostarczanie wiedzy dotyczącej profilaktyki zagrożeń m.in. związanych z cyberprzemocą, uzależnieniami itp. (pogadanki, konsultacje, materiały informacyjne, Standardy Ochrony Małoletnich).	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	Cały rok	Nauczyciele, opiekunowie klas, psycholog/ pedagog szkolny ZSM, dyrekcja ZSM
		Doskonalenie rozpoznawania emocji i rozładowywania napięcia bez szkody dla siebie i innych. Zapobieganie przemocy i agresji rówieśniczej w zależności od potrzeby. (pogadanki, porady, konsultacje, ankiety, plakaty, materiały informacyjne, Standardy Ochrony Małoletnich).	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	Cały rok	Nauczyciele, opiekunowie klas, psycholog/ pedagog szkolny ZSM, dyrekcja ZSM
5.	Doskonalenie kompetencji psychologiczno – pedagogicznych nauczycieli.	Organizowanie szkoleń, spotkań, prelekcji, koncertów i warsztatów tematycznych dla kadry w zależności od potrzeby.	Nauczyciele	Cały rok	Dyrekcja ZSM, psycholog/ pedagog szkolny ZSM
		Wsparcie, konsultacje indywidualne, dostarczanie materiałów	Nauczyciele	Cały rok	Psycholog/ pedagog szkolny ZSM, dyrekcja ZSM

		informacyjnych, literatury przedmiotu.			
		Współpraca z nauczycielami w zakresie zgłaszanych trudności i potrzeb. Zaangażowanie nauczycieli w organizację pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole.	Nauczyciele uczniowie, rodzice	Cały rok	Psycholog/ pedagog szkolny ZSM, dyrekcja ZSM

8. Ewaluacja:

Skuteczność programu profilaktyczno-wychowawczego, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny osób zaangażowanych w jego realizację, oceniana będzie pod koniec roku szkolnego. Informacje niezbędne do ewaluacji będą uzyskiwane za pomocą narzędzi, takich jak:

- bezpośrednie rozmowy z uczniami i rodzicami,
- obserwacje uczniów – prowadzenie dokumentacji przez opiekunów klas, nauczycieli, psychologa/pedagoga szkolnego,
- informacje zwrotne,
- analiza dokumentów istniejących w szkole (notatki, protokoły, plany pracy, sprawozdania),
- rozmowy z nauczycielami i opiekunami klas.

Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań – ich skuteczności, interpretacji wyników, możliwości i zagrożeń na przyszłość oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian. Na podstawie wyników opracowane zostaną również zalecenia i propozycje do przyszłych działań, ich rodzajów i zakresów obszarów tematycznych.

9. Literatura przedmiotu:

- U. Bissinger-Ćwierz, *Raport: Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym w roku szkolnym 2012/2013*. CEA, Lublin 2013, dostęp: https://cea-art.pl/poradnictwo/RAPORT_jakosc_programow.pdf
- U. Bissinger-Ćwierz, *Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym – wybrane zagadnienia z raportu CEA*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 2, Warszawa 2014, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z-2-caly-m.pdf
- U. Bissinger-Ćwierz, Profilaktyka uzależnień w szkolnictwie artystycznym – podsumowanie ogólnopolskiego projektu CEA. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf
- U. Bissinger-Ćwierz, *Psychopedagogiczne metody pracy z uczniem najmłodszym oraz uczniem ryzyka dysleksji w szkole muzycznej. Poradnik dla nauczycieli klas instrumentalnych zawierający ponad 50 ćwiczeń i zabaw wspomagających grę na instrumencie.* CEA, Warszawa 2016, dostęp: https://cea-art.pl/pub/Psychopedagogiczne_metody_pracy.pdf
- D. Macander, Metody i sposoby prowadzenia diagnozy w szkole i placówce oświatowej [w:] M. Konopczyński, J. Borowik i in., *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej*. ORE, Warszawa 2017, dostęp: https://www.ore.edu.pl/2017/05/program-wychowawczo-profilaktyczny/
- E. Sokołowska, *Model monitoring-interwencja-profilaktyka-promocja w pracy z uczniem zdolnym*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 1, Warszawa 2013, dostęp: https://cea-art.pl/pub/Zeszyty%20Psychologiczno-Pedagogiczne%20CEA%20-%20Zeszyt%20nr%201.pdf
- J. Śmieszchalska, *Profilaktyka dolegliwości wynikających ce specyfiki gry na instrumentach muzycznych – nowe wyzwanie dla nauczycieli*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf

- M. Wieczorek, *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki*. ORE, Warszawa 2018, dostęp: http://www.bc.ore.edu.pl/Content/922/Program+wychowaczo-profilaktyczny+krok+po+kroku.pdf
- B. Wojtanowska-Janusz, *Realizacja programów wychowawczych na przykładzie szkół muzycznych bez pionu ogólnokształcącego w regionie lubelskim.* Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf
- B. Wojtanowska-Janusz, *Rola wsparcia psychologicznego w budowaniu odporności psychicznej uczniów szkół muzycznych*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 4, Warszawa 2017, dostęp: https://cea-art.pl/pub/CEA-z-4-maly.pdf
- Wojtaszek, *Profilaktyka i higiena głosu w muzycznej edukacji dzieci i młodzieży*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf